

**CZYM JEST SZCZĘŚCIE?
REFLEKSJE O MIEJSCU
CZŁOWIEKA W ŚWIECIE**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Sabina Furgoń
Dorota Dąbrowska
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Czym jest szczęście? Refleksje o miejscu człowieka w świecie

Klasa / czas trwania zajęć:

klasa I / 90 minut

Cele.

Uczeń:

- porządkuje, selekcjonuje wiadomości;
- szuka informacji;
- odczytuje problematykę utworów z epoki i kontekstów;
- buduje definicje;
- wskazuje związki pomiędzy różnymi tekstami kultury;
- wyraża własne emocje w związku z omawianymi tekstami.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z tekstami kultury;
- praca w grupach, zespołowa;
- zespoły zadaniowe;
- mapa myśli.

Środki dydaktyczne:

- literatura zgromadzona przez uczniów;
- teksty pieśni Horacego;
- biblioteka podręczna;
- duże arkusze papieru, flamastry.

Opis przebiegu lekcji:

Lekcję należy przeprowadzić po zajęciach wprowadzających do antycznej literatury rzymskiej oraz filozofii epoki.

Część wstępna:

Określenie problematyki i celów lekcji, uczniowie na podstawie przyniesionych materiałów i zasobów internetowych gromadzą informacje na temat twórczości i poglądów Horacego, selekcjonują i krytycznie analizują zgromadzone materiały.

Część właściwa:

Uczniowie pracują w grupach – zgodnie ze wskazówkami nauczyciela interpretują przydzielony utwór (*Do Deliusza, Do Leukone, Wybudowałem pomnik*), wykorzystują wiedzę o literaturze antycznej, filozofii, omówione na poprzednich lekcjach:

- rozpoznaj rodzaj tematyki (autotematyczna, filozoficzna, inwokacyjna);

- określ poglądy autora i wartości, jakimi powinien kierować się człowiek;
- wskaż rolę poety i wartość poezji, które wynikają z treści wiersza;
- odszukaj i wskaż konteksty filozoficzne i kulturowe, do których odwołuje się poeta. Uczniowie wykorzystują w czasie pracy wiadomości z poprzednich lekcji, wnioski zapisują w postaci mapy mentalnej. Uczniowie przedstawiają efekty swojej pracy, prezentują mapy myśli, formułują wnioski na temat wartości i poglądów filozoficznych autora, zachodzi spojenie postawy epikurejskiej ze stoicką. Nauczyciel zwraca uwagę na doskonałość formy poetyckiej.

Faza podsumowująca:

Uczniowie wskazują na wartości uniwersalne w poezji Horacego. Nauczyciel zwraca uwagę na ład, harmonię i spokój, czyli podstawowe zasady klasycyzmu. Uczniowie podają przykłady do własnych doświadczeń w odniesieniu do cytatów z utworów, mogących posłużyć jako życiowe aforyzmy.

Komentarz metodyczny

Lekcja oparta została na zastosowaniu metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, wykorzystaniu zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia (np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zastosować zakreslenia), dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Nauczyciel powinien umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu, angażując go do dodatkowych czynności, zachęcić do opracowania pomocy dydaktycznych. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (teksty literackie), kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca w grupach), w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się).